

PRACE WROCŁAWSKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
TRAVAUX DE LA SOCIÉTÉ DES SCIENCES ET DES LETTRES DE WROCŁAW
SERIA A. Nr 68

STANISŁAW ROSPOND

JĘZYK I ARTYZM JĘZYKOWY JANA KOCHANOWSKIEGO

WROCŁAW 1961

SPIS TREŚCI

	Str.
Wstęp	5
Stan badań nad językiem i artyzmem Jana Kochanowskiego	6
Emendacje tekstów. Pierwodruki a reedycje	
1. „Fraszki”	13
2. „Monomachija Parysowa z Menelausem”	17
3. „Pieśni”	22
4. „Sobótka”	24
5. „Pieśń o potopie”	24
6. „Pieśni trzy”	25
7. „Zuzanna”	25
8. „Satyr”	27
9. „Epitalamium Radziwiłła”	28
10. „Zgoda”	28
11. „Pamiętka Janowi Baptyście na Tęczynie”	32
Uwagi metodologiczne. Sumienie filologiczne, językowe i artystyczne poety . . .	35
Program językowo-artystyczny Kochanowskiego na tle klasycznych i renesan- sowych poetyk	38
Grafika i ortografia	
1. List do Fogelwedera	42
2. „Ortografia polska”	48
3. Uwagi o ortografii pierwodruków	52
Fonetyka	
I. Dotychczasowe poglądy na system fonetyczny poety	55
II. Wokalizm	
1. Samogłoski pochylone	60
2. Samogłoski nosowe	63
3. Grupa <i>i, y + l, ł</i>	64
4. Stosunek <i>y-i</i>	64
5. Grupa <i>ir</i> <i>er</i>	66
6. Grupa <i>i, y + N</i> <i>e + N</i>	67
7. Alternacja <i>e</i> <i>a</i> , <i>e</i> <i>o</i>	68
8. Formy ściągnięte i nieściągnięte zaimka <i>mój, twój, swój</i>	69
III. Konsonantyzm	
1. Niemazurzenie	71
2. Grupa palatalna <i>śrs</i> <i>járś</i> <i>śr</i> , <i>śrs</i> <i>śr</i> <i>sr</i>	71
3. Grupa <i>krz</i> <i>chrz</i>	72
4. Spółgłoski <i>k-k</i> , <i>g-g</i>	72
5. Spółgłoska <i>ch-h</i>	72
6. Spółgłoska <i>ł → u</i>	72
7. Grupa <i>s(e) → z(e)</i>	73
8. Archaiczne i lokalne postaci niektórych wyrazów	73

	Str.
9. Podwojenie <i>ss</i>	73
10. Czasownik <i>ić-iść</i> z derywatami	74
11. Wnioski	74
Fleksja	
I. Rzeczownik	
1. Nom. sing. f. i n.	77
2. Gen. sing. m.	78
3. Gen. sing. f.	80
4. Gen. sing. n.	82
5. Dat. sing. m.	82
6. Acc. sing. m.	84
7. Acc. sing. f.	85
8. Instr. sing. n.	85
9. Loc. sing. m.	87
10. Voc. sing. i plur.	88
11. Nom. plur. m.	90
12. Nom. plur. f.	92
13. Nom. plur. n.	92
14. Gen. plur. m. i f.	93
15. Dat. plur. f.	93
16. Acc. plur. m.	95
17. Instr. plur. m. i n.	96
18. Loc. plur. m. i n.	99
19. Dualis	101
II. Przymiotnik	
1. Relikty deklinacji niezłożonej	103
2. Instr. + loc. sing. oraz instr. plur. <i>-ym</i> <i>-em</i> , <i>-ymi</i> <i>-emi</i>	105
3. Varia	106
III. Zaimek	
1. Zaimek osobowy i zwrotny	107
2. Zaimek rodzajowy <i>je, ja, je</i> w przypadkach zależnych	109
3. Przejątki archaizacyjne	111
IV. Liczebnik	112
V. Czasownik	
1. Praesens	113
2. I os. praes. plur.	116
3. Imperativus	117
4. Praeteritum	117
5. Plusquamperfectum	119
6. Conditionalis	119
7. Participia	120
8. Dualis	121
VI. Wnioski	122
Składnia	
1. „Psalterz”	126
2. „Apophtegmatata”	131

	Str.
3. „Wykład cnoty”	135
4. „Wzór pań mężnych”	136
5. „Wróżki”	136
6. „Sobótka”	138
7. „Pieśni”	142
8. „Zgoda”	147
9. „Satyr”	147
10. „Proporzec”	148
11. „Zuzanna”	149
12. „Szachy”	150
13. „Marszałek”	151
14. „Muza”	152
15. „Dziewosław”	153
16. „Jezda”	154
17. „Treny”	156
18. „Fraszki”	161
19. Wnioski	161

Wersyfikacja i rymika

1. Fraza-wiersz oraz enjambement w „Sobótce”, niektórych pieśniach, psalmach itp.	163
2. Szyk prosty oraz inwersyjny	169
3. Rymika	172
4. Wnioski	189

Słowotwórstwo

1. Intensiva prefiksalne	191
2. Formanty rzeczownikowe na oznaczenie ‘to że’, czyli* -ije, -ość, -stwo.	194
3. Negativa	197
4. Deminutiva	206
5. Composita	207
6. Hypocoristica imienne	209
7. Partykuly -ć, -ci, -ź(e), -to	209
8. Participium praeteriti passivi	211
9. Varia	211

Słownik

I. Warianty leksykalne	217
II. Dawne i regionalne warianty leksykalne	230
III. Wyrazy charakterystyczne	256
IV. Wyrazy obce	271
1. Czechizmy	271
2. Latynizmy	272
3. Germanizmy	274
4. Rutenizmy	275
5. Wyrazy mitologiczne	275
V. Synonimika	280
VI. Epitety przymiotnikowe	287
VII. Epitety kolorystyczne	292
VIII. Operatywność leksykalna	294
IX. Spójniki i partykuly	296

	Str.
X. Wykrzykniki i wyrażenia wykrzyknikowe	304
XI. Operatywne epitety	306
XII. Operatywne czasowniki	307
XIII. Operatywne rzeczowniki	308
XIV. Uwagi o frazeologii	309
XV. Uwagi statystyczne o słownictwie Kochanowskiego i Reja	315
Kochanowski na tle języka literackiego XVI wieku	321
Źródła	329
Skróty	334
Indeks objaśnionych wyrazów	335

Praca przedstawiona przez autora na posiedzeniu

Wydziału Nauk Filologicznych

Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego

w dniu 20 listopada 1954 r.